

Proiect	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului proiectului de lege privind Casa Socială a Construcțiilor.
Data:	22.09.2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
Subdiviziunea:	Direcția urbanism, construcții și locuințe
Persoana responsabilă și datele de contact:	Victoria Jardan, consultant principal, Direcția urbanism, construcții și locuințe. Tel: 233-617, email: victoria.jardan@midr.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) <i>Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Rolul social, economic și profesional al sectorului construcțiilor din Republica Moldova reprezintă un factor dinamizator al dezvoltării și modernizării țării. Tendințele de evoluție a sectorului construcțiilor au avut și au la bază o viziune modernă despre condițiile de locuire, calitatea vieții, despre siguranță și calitatea construcțiilor. Condițiile climatice specifice Republicii Moldova, precum și cerințele tehnice de calitate și siguranță ale construcțiilor, coroborate cu necesitatea asigurării stabilității forței de muncă, constituie principala problemă care provoacă disfuncționalități în dezvoltarea ramurii construcțiilor, drumurilor și industriei materialelor de construcție. Dat fiind influența negativă pe care o exercită intemperii, situațiile excepționale, situațiile pandemice și, totodată, crizele economico-financiare locale/mondiale asupra activității de construcție, majoritatea agenților economici din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție, în perioada respectivă, sunt nevoiți să-și întrerupă activitatea. Un exemplu este situația pandemică instituită la nivel mondial în perioada anilor 2020-2021, când muncitorii din domeniul construcțiilor și producerea materialelor de construcție au fost trimiși în concediu forțat. Ulterior, a fost sistată executarea lucrărilor de construcție și, ca urmare, darea în exploatare a obiectelor s-a tergiversat, având un impact negativ asupra domeniului în întregime. Acest fapt, evident, se răsfrânge negativ în primul rând asupra situației salariaților din ramură, care se concediază pentru a-și găsi un alt loc de muncă, a însuși o altă profesie ori, în cele mai dese cazuri, a pleca la muncă peste hotare. Actualmente, la întreprinderile din ramură se simte lipsa forței de muncă calificată și aceasta se întâmplă din cauza că majoritatea muncitorilor bine pregătiți și cu experiență au plecat și pleacă peste hotarele țării în căutarea unor condiții și oferte mai bune. Prin normele propuse urmează a fi asigurată plata unor cotizații pentru salariații nevoiți să-și întrerupă raporturile de muncă și siguranța pentru constructori și producătorii de materiale de construcții din țară.	
b) <i>Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
Actualmente, sectorul construcțiilor în Republica Moldova se confruntă cu probleme generate de consecințele crizei economico-financiare la nivel mondial, situația pandemică și totodată cu o serie de probleme de ordin structural, precum deficitul de lucrători calificați în multe întreprinderi bazat în mare parte de exodul acestora peste hotarele țării, atractivitatea scăzută pentru tineri din cauza condițiilor de muncă, capacitatea limitată de inovare și fenomenul muncii nedeclarate.	

Conform rezultatelor Anchetei forței de muncă (AFM)2, în anul 2021 forța de muncă (populația activă) a Republicii Moldova, care include populația ocupată plus șomerii, a constituit **871,6 mii persoane**, fiind în creștere cu **1% față de anul 2020 (867,3 mii)**.

Din distribuția persoanelor ocupate pe activități economice rezultă că în construcții au activat 65,1 mii persoane, crescând cu 7,8% față de anul 2020 (60,4 mii).

Munca nedeclarată în rândul salariaților a constituit 6,6%, fiind practic la nivelul anului precedent (6,5% în 2020). Cele mai mari ponderi ale salariaților, care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale, sunt estimate în agricultură (58,0%), **construcții (13,3%)**, comerț (10,0%) și industrie (7,1%).

În sectorul informal au lucrat 16,9% din totalul persoanelor ocupate în economie (în 2020 – 16,7%), iar 22,8% au avut un loc de muncă informal (în anul 2020 – 22,4%). Din numărul persoanelor ocupate informal salariații au alcătuit 23,8%. În sectorul non-agricol ponderea ocupării informale a constituit 11,3% (indicator ODD 8.3.1). **Cea mai mare pondere a persoanelor ocupate informal este înregistrată în construcții (65,1% din totalul persoanelor ocupate în construcții)**.

Din totalul salariaților, 6,9% au avut un loc de muncă informal și, în același timp, au primit salariul „în plic”, iar cele mai mari ponderi ale acestora se estimează pentru activitățile din agricultură (57,9%), **construcții (13,2%)**, comerț (10,3%) și industrie (7,3%).

Numărul șomerilor în anul 2020 a constituit 33,1 mii persoane, iar în anul 2021 – 28,2 mii persoane.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Numărul organizațiilor de construcții	1330	1650	1587	1624	1881	1886
Valoarea lucrărilor de construcții (mln. lei)	8 200,0	9 100,1	11 356,4	13 408,5	15 090,9	16 914,1
Numărul salariaților din construcții, (număr mediu lunar)	20 634	21 816	23 443	24 633	24 099	25 740

În acest context, pentru a asigura protejarea drepturilor salariaților și, totodată, de a scuti agenții economice de problema achitării salariului în perioadele de sistare a lucrărilor, crearea de noi condiții pentru realizarea intereselor acestui segment de salariați, a fost conceput proiectul legii privind Casa Socială a Constructorilor. Acest proiect de lege prevede constituirea unui fond special ce va asigura protecția suplimentară - o măsură alternativă de protecție a drepturilor salariale ale angajaților din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție.

Astfel, salariații din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcții vor beneficia pe perioada întreruperii activității de o indemnizație, reprezentând o sumă impozabilă, al cărei quantum lunar este egal cu 75% din media pe ultimele trei luni a salariului de bază brut, care se va acorda proporțional cu durata efectivă a întreruperii lucrului, fără pierderea drepturilor de salariat.

<https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7347>

<https://statistica.gov.md/category.php?l=ro&idc=595>

https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala_03%20FM_SAL020/SAL020100.px/?rxid=5aad211e-2f63-43c6-9796-f49f4cefe6cf

Este necesar de menționat că, conform legislației în vigoare (art.80 (4) al Codului Muncii RM nr.154 din 28.03.2003), în perioada șomajului tehnic, angajatorii sunt obligați să acorde salariaților o indemnizație ce nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul lor de bază, dacă staționarea se efectuează nu din vina muncitorilor. În cazul staționării în perioada respectivă agenții economici, practic, sunt în imposibilitate de a plăti salariaților retribuția ce li se cuvine pentru staționare.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că, sectorul de construcții, care include și industria materialelor de construcții, are un rol important în economia Republicii Moldova și starea sa este unul dintre principalii indicatori de dezvoltare economică și tehnică a țării.

Construcțiile reprezintă un sector important și pentru economiile țărilor economic dezvoltate. De exemplu, în economia europeană sectorul construcțiilor generează aproape 10% din PIB-ul UE și oferă 20 mln. de locuri de muncă, în special în cadrul microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici.

Competitivitatea în sectorul construcțiilor poate influența în mod semnificativ dezvoltarea economiei în ansamblu. Performanța energetică a clădirilor și eficiența resurselor în fabricația, transportul și utilizarea produselor folosite în construcția clădirilor și a infrastructurilor au un impact important asupra calității vieții cetățenilor. Prin urmare, competitivitatea întreprinderilor de construcții constituie o temă importantă nu numai pentru creșterea și ocuparea forței de muncă în general, ci și pentru garantarea sustenabilității acestui sector.

În țările economic dezvoltate, mai mult de 70% din creșterea PIB se realizează în baza tehnologiilor inovatoare. De aici, rezultă că, inovațiile și transferul de tehnologii avansate, antreprenoriatul bazat pe cunoștințe sunt rezerve esențiale și, practic, inepuizabile de dezvoltare a unei țări.

c) *Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei*

Sectorul construcțiilor ocupă un rol central în dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Însă, efectele crizei economice-financiare și situației pandemice au dus la suspendarea activității agenților economici, ulterior, degradarea sectorului de construcții, a drumurilor și industria materialelor de construcție, cu exodul masiv peste hotarele țării al cadrelor calificate și în mare parte al tinerilor.

Prin urmare, formarea și dezvoltarea întregii infrastructuri, atât economice, cât și sociale, cruciale pentru dezvoltarea durabilă a țării, depind în mod direct de ramura construcțiilor. Astfel, calitatea infrastructurii actuale, precum și eficiența investițiilor în capital fix sunt influențate de nivelul de performanță a acestei ramuri, evoluția căreia este în dependență de tendințele generale din economie. Reducerea activității în domeniul construcțiilor ar putea să afecteze considerabil creșterea economică, acest sector al economiei fiind unul dintre motoarele avansării PIB-ului.

În aceeași ordine de idei, competitivitatea în sectorul construcțiilor poate influența în mod semnificativ dezvoltarea economiei în ansamblu. Performanța energetică a clădirilor și eficiența resurselor în fabricația, transportul și utilizarea produselor folosite în construcția clădirilor și a infrastructurilor au un impact important asupra calității vieții cetățenilor. Prin urmare, competitivitatea întreprinderilor de construcții constituie o temă importantă nu numai pentru creșterea și ocuparea forței de muncă în general, ci și pentru garantarea sustenabilității acestui sector.

Cheltuieli pentru forța de munca pe domeniu

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total cheltuieli (mii lei)	1550027	1838150	2208006	2610037	2742161	3178473,9
Cheltuieli directe	1199107	1421979	1729812	2108334	2208941	2527316,4
..sume calculate pentru timpul lucrat	1129751	1335923	1629989	1984999	2081751	2381968,8

..sume calculate pentru timpul nelucrat	69262,1	85049,2	99762,3	121395,3	126971,8	144339,7
..drepturi în natură	93,6	1006,9	61,1	1939,5	219,1	1007,9
Cheltuieli indirecte	350919,8	416171	478193,8	501703,2	533220,1	651157,5
prima de asigurare obligatorie de asistenta medicala, platita de angajator pentru salariați	53079,6	63117,3	76813	94698,9	99176,6	-
contributia angajatorului pentru asigurarile sociale de stat obligatorii ale salariatilor	272555,9	325150,7	374617,8	379236,2	399885,9	606373,7
prestatii sociale platite direct de angajator	11405,4	9147,7	11395,2	10292,1	13861,7	18190,1
cheltuieli pentru formarea profesionala a salariatilor	2037,2	1928,5	2204,1	2321,8	2516,2	3309,8
alte cheltuieli cu forta de munca	11841,7	16826,7	13163,7	15154	17779,7	23283,9

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Conform estimărilor preliminare ale Biroului Național de Statistică, în trimestrul IV 2021 volumul lucrărilor de construcții s-a diminuat față de aceeași perioadă a anului 2020 cu 11,6% (în prețuri comparabile), ca urmare a descreșterii, pe elemente de structură, a volumului lucrărilor de întreținere și reparații curente cu 24,7%, lucrărilor de reparații capitale cu 9,9% și a lucrărilor de construcții noi cu 5,9%.

Pe obiecte de construcții, în trimestrul IV 2021 față de trimestrul IV 2020, s-au înregistrat diminuări (în prețuri comparabile) ale volumelor lucrărilor de construcții executate la clădirile nerezidențiale cu 16,6%, construcțiile ingineresti cu 13,0% și clădirile rezidențiale cu 4,0%.

Conform datelor preliminare, în anul 2021, volumul lucrărilor de construcții a scăzut pe total cu 0,3% (în prețuri comparabile), față de anul 2020.

Pe elemente de structură, scăderi s-au înregistrat la lucrările de întreținere și reparații curente (-18,5%) și la lucrările de reparații capitale (-2,1%). În același timp, în anul de referință față de anul 2020 a crescut volumul lucrărilor de construcții noi - cu 10,7%.

Pe obiecte de construcții, în anul 2021 volumul lucrărilor de construcții executate la clădirile rezidențiale a crescut cu 12,6% (în prețuri comparabile) față de anul 2020. Totodată, volumele lucrărilor executate la construcțiile ingineresti și clădirile nerezidențiale au înregistrat scăderi cu 5,6% și respectiv, cu 3,2% față de anul precedent.

Situația precară din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție este determinată de o criză sistematică și lipsa unui program strategic de dezvoltare a sectorului construcțiilor, planuri de acțiuni pe un termen stabilit sau a altor documente de politici, care nu ar permite degradarea sectorului cu exodul masiv după hotarele țării al cadrelor calificate și în mare parte al tinerilor.

Republica Moldova - cunoscută 20 de ani în urmă ca una din țările cu o rată înaltă a tinerilor în structura demografică a populației, a ajuns în 2022 la 25,8% (tineri cu vârsta 14-34 ani). Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică unui proces de îmbătrânire demografică continuă. Rata șomajului printre tineri a fost mai mare în comparație cu alte grupe de vârstă sau media la nivel de țară. Astfel, în anul 2021 rata șomajului, conform definiției BIM5, la tinerii cu vârsta cuprinsă între 15-34 ani a fost de 4,1%, la tinerii în vârstă de 15-24 ani respectiv 9,2% și la tinerii în vârstă de 15-29 ani - 5,7%, în timp ce media pe țară a constituit 3,2%. În șomaj de lungă durată (12 luni și mai mult) s-au aflat 21,1% din totalul șomerilor de 15-34 ani. Printre tinerii șomeri în vârstă de 15-34 ani circa două treimi erau bărbați (69,1%) și mai mult de jumătate din mediul urban (52,8%). Este evidentă interdependența majoră dintre ramura construcțiilor și restul sectoarelor economice. Există un grad înalt de complementaritate dintre agenții economici din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție și cei din restul sectoarelor, inclusiv și cel guvernamental. Prin urmare, formarea și dezvoltarea întregii infrastructuri, atât economice cât și sociale, cruciale pentru dezvoltarea durabilă a țării, depind în mod direct de ramura construcțiilor. Astfel, calitatea infrastructurii actuale, precum și eficiența investițiilor în capital fix sunt influențate de nivelul de performanță a acestei ramuri și evoluția tendințelor generale din economie. Reducerea activității în domeniul construcțiilor ar putea să afecteze considerabil creșterea economică, acest sector al economiei fiind unul dintre motoarele avansării PIB-ului.	
e) <i>Describeți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului</i>	
Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, potrivit art. 80 în perioada șomajului tehnic, angajatorii sunt obligați să acorde salariaților o indemnizație ce nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul lor de bază.	
2. Stabilirea obiectivelor	
a) <i>Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)</i>	
Prin implementarea proiectului legii privind Casa Socială a Constructorilor vor fi atinse următoarele obiective: - sporirea protecției sociale a membrilor din ramura construcțiilor; - sporirea eficienței modului de administrare a mijloacelor financiare pentru protecția socială a constructorilor (ajustarea volumului de acumulări la necesitățile membrilor Casei Sociale a Constructorilor); - diminuarea cheltuielilor din bugetul de stat; - creșterea rolului și valorificarea capacităților patronatelor și organizațiilor profesionale (asociații, uniuni), sindicatelor în contribuirea sporirii protecției sociale și asigurării calității în construcții; - sporirea eficienței și corespunderii sistemului de protecție socială a constructorilor la cerințele standardelor europene și internaționale; - creșterea gradului de competitivitate a întreprinderilor de proiectare și construcții-montaj, fidelizarea forței de muncă, în special a celei calificate și, prin urmare, creșterea calității serviciilor prestate de acestea.	
https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7304 https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7504	

3. Identificarea opțiunilor	
a) <i>Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție</i>	
Lipsa intervenției prin prisma impactului legii propuse spre elaborare, în domeniile activității investiționale în ramura construcțiilor, calității în construcții și protecției sociale va menține situația actuală precară în ramura construcțiilor, materialelor de construcție și drumuri.	
b) <i>Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate</i>	
Adoptarea proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor va oferi siguranță pentru constructorii și producătorii de materiale de construcții din Republica Moldova. De asemenea, va oferi prin intermediul indemnizației, care funcționează ca o asigurare, stabilitate și rezultate de calitate în sectorul construcțiilor: - muncitori calificați pe durata desfășurării proiectului pentru beneficiarul lucrărilor; - păstrarea muncitorilor calificați pentru angajator; - un loc de muncă durabil pentru angajați; - programe de formare profesională continuă a salariaților, pentru asigurarea continuității la locul de muncă a angajaților cu experiență.	
c) <i>Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare</i>	
În cadrul elaborării Analizei impactului a proiectului s-au stabilit două abordări alternative de soluționare a problemelor identificate: alternativa „a nu face nimic” și alternativa „Adoptarea proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor pe calea aderării benevole a constituenților (aderenților)”. Opțiunea de a nu elabora și adopta legea privind Casa Socială a Constructorilor și de a continua în același mod, nu are nici un avantaj și înseamnă în continuare păstrarea sau avansarea situației precare actuale. Dezavantajele sunt de ordin social și economic, care se răsfrâng negativ asupra ramurii construcțiilor și asupra economiei întregii țări. A doua opțiune, se reliefează prin prisma crizei economice prelungite și extinderea recesiunii în construcții, care impune măsuri de protecție specifice pentru personalul calificat din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție. Astfel, se propune elaborarea și aprobarea proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor, cu posibilitatea de aderare benevolă a constituenților.	
4. Analiza impacturilor opțiunilor	
a) <i>Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate</i>	
Efectele negative: Resursele financiare limitate a companiilor de construcții; Precaritatea situației financiare a angajaților și a companiilor de construcții în contextul crizei economice extinse; Fluxurile migrante de muncitori în construcții; Prezența din ce în ce mai amplă a firmelor de construcții cu capital mixt sau străin, a căror politică nu este în favoarea noii inițiative legislative. Riscul incapacității acoperirii cotizațiilor pentru Casa Socială a Constructorilor, în perioada de staționare a activității, neavînd surse pentru a contribui în fondul Casei. Majorarea costurilor proiectelor de investiții și reparații capitale publice. Efecte pozitive: Rezolvarea prin efort propriu a problemei protecției sociale a unui segment important al societății civile prin acordarea unei indemnizații, stabilite în proiectul de lege. Suprapunerea cadrului	

normativ în vigoare, Codul Muncii 154- XV din 28 martie, 2003 art. 80 (4), în care este menționat că în perioada șomajului tehnic, salariații beneficiază de o indemnizație care nu poate fi mai mică de 50% din salariul de bază, acordată de stat, poate fi apreciată ca avantaj în analiza prezentă. Proiectul de lege propus crează posibilități suplimentare de protejare a forței de muncă specializate, a angajaților, prin acordarea de indemnizații și păstrarea în continuare a identității și continuității întreprinderilor de construcții; Reducerea șomajului forțat pe perioadele menționate în rîndurile angajaților din domeniul construcțiilor; Scăderea numărului persoanelor care părăsesc țara din cauza lipsei de activitate; Asigurarea unui nivel de trai decent pentru muncitorii din ramura construcției pe perioada intemperiilor; Impulsionarea implementării principiului de „Casă socială” în sectoarele economiei; Asigurarea protecției sociale și a membrilor Casei sociale care muncesc după hotarele țării, desfășurarea diverselor manifestări și utilizarea bunelor practici în protecția socială a partenerilor sociali (casele sociale, casele sociale de economii ș.a.) din afara țării ce va favoriza, totodată, și integrarea în familia europeană; Dezvoltarea directă a unor relații parteneriale constructive cu alte organisme paritare din țări precum Belgia, Italia, Germania ș.a.; Posibile surse suplimentare de investiții în economie din contul acumulărilor Casei sociale și astfel multiplicarea lor; Implicarea în proiecte cu finanțare europeană etc.; Cresterea nivelului de responsabilitate social-corporativă a societăților de construcții; Creșterea interesului societăților de construcții în formarea profesională continuă și tehnică a salariaților din unitate.	
b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. <u>Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</u>	
După aprobarea proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor, societatea va resimți toate beneficiile stabilirii unor posibilități suplimentare și eficiente de asigurare, după un model european de protecție socială, în paralel cu acelea acordate de stat prin art. 80 al Codului Muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.	
b²) Pentru opțiunile alternative analizate, <u>identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</u>	
Stagnarea în continuare a dezvoltării ramurei construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție.	
c) Pentru opțiunile analizate, <u>expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta</u>	
În cazul aprobării proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor nu au fost identificate careva riscuri iminente si/sau impedimente care ar pune în pericol realizarea scopului/obiectivelor propuse.	
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată <u>expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi</u>	
Proiectul prevede opțiunea prin aderarea benevolă a constituenților (aderenților).	

Salariații vor beneficia pe perioada întreruperii activității de o indemnizație, al cărei cuantum lunar va fi egal cu 75% din media pe ultimele trei luni a salariului de bază brut. Fondul necesar pentru plata indemnizației membrilor Casei Sociale a Constructorilor se va constitui din: - contribuția obligatorie a salariaților, membri ai Casei Sociale, reprezentând 1% din veniturile salariale brute lunare cuvenite salariatului; - contribuția obligatorie a agenților economici, membri ai Casei Sociale, reprezentând 1% din valoarea lucrărilor executate și respectiv, sumelor încasate – pentru unitățile din construcții și din valoarea materialelor și articolelor de construcții comercializate – pentru producătorii materialelor de construcții, cu reflectarea la cheltuielile generale și administrative; - contribuția obligatorie a tuturor investitorilor, membri ai Casei Sociale, indiferent de sursa de finanțare și de forma de proprietate în cuantum de 0,5% din valoarea lucrărilor de construcții.	
Concluzie	
e) <i>Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</i>	
Majoritatea agenților economici din ramură examinând experiența colegilor de peste hotare, privind protecția salariaților din domeniul construcțiilor pe perioada nefavorabilă de activitate a întreprinderilor, s-au convins că odată ce va fi pusă în aplicare legea privind Casa Socială a Constructorilor, contribuind efectiv la dezvoltarea ei, vor putea fi diminuate multiple probleme cu care se confruntă în activitatea sa, inclusiv și cu exodul forțelor de muncă calificate din țară. Totodată, și salariații întreprinderilor vor dispune de locuri de muncă garantate, calificare profesională adecvată, protecție socială asigurată. Proiectul legii privind Casa Socială a Constructorilor a fost elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în comun cu Federația patronatului din construcții și producere a materialelor de construcție din Republica Moldova, Federația Patronatelor Construcțiilor, Drumarilor și Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT” și a Federației Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS” și a avut la bază experiența partenerilor sociali din alte țări europene cu economiile de piață dezvoltate, totodată, în mare parte, a fost examinată experiența acumulată de Casa Socială a Constructorilor din România din data înființării acesteia în anul 1998. Elaborarea proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor nu necesită finanțare din bugetul de stat.	
5. Implementarea și monitorizarea	
a) <i>Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare</i>	
- Adoptarea de către Parlament a Legii privind Casa Socială a Constructorilor.	
b) <i>Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea</i>	
Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii Casei Sociale a Constructorilor și a activității administratorului, Adunarea Generală va desemna o comisie de cenzori sau poate decide ca activitatea asociației să fie auditată anual de către un auditor extern.	
c) <i>Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea</i>	
Impactul aprobării proiectului de lege privind Casa Socială a Constructorilor va fi resimțit estimativ în termen de 5 ani, cînd grupurile de interese vizate (importatori, utilizatori, producătorii locali din domeniul construcțiilor) vor adera la Casa Socială a Constructorilor și se vor conforma noilor reguli de protecție socială a angajaților din domeniul construcțiilor, avînd ca beneficiu siguranță și excelență în construcții.	
6. Consultarea	
a) <i>Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</i>	

Federația patronatului din construcții și producere a materialelor de construcție din Republica Moldova;

Federația Patronatelor Construcțiilor, Drumarilor și Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”;

Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”;

Importatori, utilizatori, producătorii locali din ramura construcțiilor, drumurilor și industria materialelor de construcție.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Proiectul de lege va fi expediat pentru avizare autorităților interesate conform prevederilor cadrului normativ.

La fel, proiectul de lege va fi plasat spre consultări publice pe pagina oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și pe platforma guvernamentală particip.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	2	0	
fluxurile comerciale și investiționale	1	-1	
competitivitatea afacerilor	3	-2	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	2	-1	
concurența pe piață	2	-1	
activitatea de inovare și cercetare	1	-1	
veniturile și cheltuielile publice	0	0	
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	3	-1	
situația social-economică în anumite regiuni	2	-1	
situația macroeconomică	1	0	
alte aspecte economice	1	-1	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	3	-1	
nivelul de salarizare	3	-2	
condițiile și organizarea muncii	3	-1	
sănătatea și securitatea muncii	3	-1	
formarea profesională	2	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	1	0	

nivelul veniturilor populației	1	0	
nivelul sărăciei	1	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	1	0	
modul sănătos de viață al populației	1	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	1	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	1	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	1	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	1	0	
nivelul și calitatea educației populației	1	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	

De mediu

<u>clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon</u>	<u>0</u>	0	
<u>calitatea aerului</u>	<u>0</u>	0	
<u>calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen</u>	<u>0</u>	0	
<u>biodiversitatea</u>	<u>0</u>	0	
<u>flora</u>	<u>0</u>	0	
<u>fauna</u>	<u>0</u>	0	
<u>peisajele naturale</u>	<u>0</u>	0	
<u>starea și resursele solului</u>	<u>0</u>	0	
<u>producerea și reciclarea deșeurilor</u>	<u>0</u>	0	
<u>utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile</u>	<u>0</u>	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	2	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	1	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă

lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe